

Medverkande i detta nummer

SVERKER SÖRLIN (f. 1956) är professor i miljöhistoria vid Kungliga Tekniska Högskolan. Hans forskning har främst behandlat vetenskapliga, politiska och kulturella aspekter på naturresurser, miljö och klimat, men han har också skrivit om nationalism, forskningspolitik och regional historia. På senare år har han utvecklat området humanistisk miljöforskning och han ingår i ledningen för KTH Environmental Humanities Laboratory. Bland hans böcker märks *Framtidslandet* (1988), *Naturkontraktet* (1991), och de Augustprisbelönade *Världens ordning* och *Mörkret i människan* (båda 2004) i *Europas idéhistoria 1492–1918*. Hans senaste böcker på engelska är *Science, Geopolitics and Culture in the Polar Region* (2013), *The Future of Nature* (2013, med L. Robin och P. Warde), *Northscapes* (2013, med D. Jörgensen). Hans internationellt publicerade artiklar om fältvetenskapernas sociologi och historia, naturskydd, städers historia och natur, arktisk historia, forskningspolitik och andra ämnen är tryckta i tidskrifter som *Minerva*; *Osiris*; *Journal of Historical Geography*; *Kursbuch*; *Environment and Planning A*; *Environmental History*; *European Historical Review*; *Northern Studies*; *Journal of Contemporary History*; *Journal for the Study of Religion, Nature, and Culture*; *Studies in Philosophy and Education*, och hans tvärvetenskapliga arbeten om historia och global miljöförändring i *Nature*; *Ecology & Society*; *Environmental and Science Policy*; *Ecological Economics*; *Bioscience*; *Global Environmental Change*. Adress: Avdelningen för historiska studier av teknik, vetenskap och miljö, KTH, 100 44 Stockholm; e-post: sorlin@kth.se.

GUNLÖG FUR (f. 1957) är professor i historia vid Linnéuniversitetet och ledare för forskningscentret Concurrences in Colonial and Postcolonial Studies. Hon forskar om indianers och samers historia och har bland annat skrivit om kulturmöten, genus och postkoloniala perspektiv. Hon har gett ut böckerna *Colonialism in the Margins* (2006) om svenskars möten med indianer och samer under 1600-talet och *A Nation of Women* (2009) om delawareindianer, könsuppfattningar och europeisk kolonialism under 1600- och 1700-talen. Hon har också skrivit artiklar om svensk och nordisk kolonialism, historiebrik och könsöverskridanden. Adress: Institutionen för kulturvetenskaper, Linnéuniversitetet, 351 95 Växjö; e-post: gunlog.fur@lnu.se.

ANETTE WARRING (f. 1958) er professor i historie ved Roskilde Universitet. Hendes forskning omhandler det 19. og 20. århundredes historie, især historiebrug og erindringshistorie, 2. verdenskrig samt 1960ernes og

1970ernes ungdomsoprør og venstreradikalisme. Hun har bl.a. skrevet *Tyskerpiger – under besættelse og retsoppgør* (1994), *Besættelsestiden som kollektiv erindring* (1998, sammen med Claus Bryld), *Historie, magt og identitet* (2004), som var en del af den danske magtudredning, samt redigeret og bidrager til *Surviving Hitler and Mussolini – Daily Life in Occupied Europe* (2006) og *Europe's 1968. Voices of Revolt* (2013). Adresse: Institut for Kultur og Identitet, Roskilde Universitet, Universitetsvej 1, DK-4000, Roskilde, Danmark; e-post: anew@ruc.dk.

ERLING SANDMO (f. 1963) er professor i historie ved Universitetet i Oslo. Forskningen hans har først og fremst dreid seg om tidligmoderne kulturhistorie, men han har arbeidet med kriminalitetshistorie og rettshistorie i både nyere og eldre tid. De siste årene har han arbeidet med musikkhistorie og kunnskapshistorie knyttet til historiografi, geografi og kartografi. Han har skrevet bl.a. *Mordernes forventninger: Kriminalitetshistoriske essay* (1998), *Voldssamfunnets undergang: Om disiplineringen av Norge på 1600-tallet* (1999), *Siste ord: Høyesterett i norsk historie 1905–1965* (2005) og vært medforfatter av flere lærebøker. Siste artikkel: «Despots, triangles, and bass drums: Orientalism on the operatic stage in Gustav III's Stockholm», *Opera Quarterly*, 3/4 2012. Adresse: Institutt for arkeologi, konservering og historie, Postboks 1008, Blindern, 0315 Oslo, Norge; e-post: e.s.sandmo@iakh.uio.no.

MARIA ÅGREN (f. 1959) är professor i historia vid Uppsala universitet. Hennes forskning rör skärningspunkten mellan socialhistoria, rättshistoria och ekonomisk historia. Hon har bl a författat *Att hävda sin rätt. Synen på jordägandet i 1600-talets Sverige, speglad i institutet urminnes hävd* (1997), *Domestic Secrets. Women and Property in Sweden, c. 1600 to 1857* (2009) samt ett stort antal artiklar. Hon var ordförande i Vetenskapsrådets beredningsgrupp för historiska vetenskaper och arkeologi 2004–2009. Hon leder sedan 2010 det av Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse finansierade forskningsprojektet "Genus och arbete i det tidigmoderna Sverige". Adress: Historiska institutionen, Uppsala universitet, Box 628, 751 26 Uppsala; e-post: Maria.Agren@hist.uu.se.

SARA EDENHEIM (f. 1975) är fil.dr och lektor vid Umeå centrum för genusstudier, Umeå universitet. Hon disputerade 2005 i historia med avhandlingen *Begärets lagar – moderna statliga utredningar och heteronormativitetens genealogi*. Hennes forskning berör främst kritisk policyanalys samt historiefilosofi. Hon har bl a publicerat artiklarna "Politics out of time – historical expertise and temporal claims in Swedish governmental reports", i *In Experts We Trust* (2010), "Den odödliga historien – narrationen, händelsen och

det förflutna”, *Scandia*, 78:1 (2012) och ”Lost and never found – the Queer Archive-of-Feelings and its historical propriety”, i *differences* (kommande). I boken *Anakronismen – mot den historiska manin* (2011) har hon utvecklat de resonemang som presenteras i detta nummer av *Scandia*. Adress: Umeå centrum för genusstudier, Umeå universitet, 901 87 Umeå; e-post: sara.edenheim@ucgs.umu.se.

KLAS-GÖRAN KARLSSON (f. 1955) är professor i historia vid Lunds universitet. Inom internationell samtids historia har hans forskningsintresse framför allt riktats mot tre områden: Ryssland, Sovjetunionen och Östeuropa, terror och folkmord, och europeiskt historiebrev. Bland hans senare verk kan nämnas *Europeiska möten med historien. Historiekulturella perspektiv på andra världskriget, förintelsen och den kommunistiska terrorn* (2010), ”The uses of history and the third wave of Europeanisation”, i *A European Memory? Contested Histories and Politics of Remembrance*, M. Pakier & B. Stråth (red.) (2010), ”The Holocaust, communist terror and the activation of Swedish historical culture”, i *Geschichtspolitik im erweiterten Ostseeraum und ihre aktuellen Symptome*, O. Rathkolb & I. Sooman (red.) (2011), ”The Young Turks in power: A comparative and critical perspective”, i *Religion, Ethnicity and Contested Nationhood in the Former Ottoman Space*, J. Nielsen (red.) (2012), ”Glömska, historia och ideologi”, i *Glömskan – värd att minnas*, B. Lindberg (red.) (2012), ”De som är oskyldiga idag kan bli skyldiga imorgon...”. *Det armeniska folkmordet och dess efterbörd* (2012), och ”The reception of the Holocaust in Russia: Silence, conspiracy, and glimpses of light”, i *Bringing the Dark Past to Light: The Reception of the Holocaust in Postcommunist Europe*, J.-P. Himka & J.B. Michlic (red.) (2013). Adress: Historiska institutionen, Lunds universitet, Box 2074, 220 02 Lund; e-post: klas-goran.karlsson@hist.lu.se.

BO STRÅTH (f. 1943) är Finlands Akademi-professor i Nordens, Europas och världens historia vid Helsingfors universitet sedan 2007. 1997–2007 var han professor i samtids historia vid Europeiska universitetsinstitutet i Florens och 1991–1996 professor i historia vid Göteborgs universitet. Hans forskningsintresse inriktar sig på framväxten av tankar om det moderna i Europa och världen och på frågor om vad som gör att samhällen håller samman – eller inte gör det. Särskilt frågor kring spänningen mellan ekonomisk integration och social desintegration och mellan demokrati och totalitära lösningar har fångat hans intresse. Forskningsansatsen är särskilt inspirerad av Reinhart Kosellecks begreppshistoria, med fokus på språkets roll för samhällsdynamiken. I en omfattande publiceringslista kan nämnas *The Political History of European Integration* (2010) och *A European Memory* (2010), båda som senior författare/redaktör, samt på svenska *Sveri-*

ges historia 1830–1920 (2012) och *Union och demokrati* (2005). Adress: Dept. of World Cultures, University of Helsinki, PO Box 24, FIN-00014 Helsinki, Finland; e-post: bo.strath@helsinki.fi.

SEBASTIAN OLDEN-JØRGENSEN (f. 1964) er lektor i moderne historie ved Københavns Universitet. Han har arbejdet med tidlig moderne politisk kultur, historisk metode og kongehuset. Han har bl.a. skrevet *Kun navnet er tilbage – en biografi om Peter Griffenfeld* (1999, ny udgave 2006), *Til kilderne! Introduktion til historisk kildekritik* (2001), *Prinsessen og det hele kongerige. Christian IX og det glücksborgske kongehus* (2003), *Stormen på København 1659. Et københavnsk og nationalt erindringssted gennem 350 år* (2011). Adresse: Saxo-Instituttet, Afdeling for Historie, Karen Blixensvej 4, 2300 København S, Danmark; e-post: olden@hum.ku.dk.

MARTIN WIKLUND (f. 1970) är fil.dr i historia och disputerade 2006 på avhandlingen *I det modernas landskap. Historisk orientering och kritiska berättelser om det moderna Sverige mellan 1960 och 1990* (Symposion). Han har även publicerat *Historia som domstol. Historisk värdering och retorisk argumentation kring "68"* (2012), sammanställt antologin *Berättande och förnuft* (2004) med texter av Jörn Rüsen och varit medredaktör för antologin *Humaniora i kunskapssambället* (2012). Därutöver har han bland annat publicerat "Meaning in history beyond instrumental rationality. The concepts of meaning and rationality of meaning in Jörn Rüsen's theory of history", *Ideas in History*, 2/2008; "Historievetenskapens ethos och roller under efterkrigstiden", *Insikt och handling*, vol. 23 (2010); "Which rationality of meaning? Tensions between two tendencies in Rüsen's perspective on meaning", *Erwägen Wissen Ethik*, Jg. 22/2011 (Heft 4); "Humanioras bruksvärde – om kunskapens användning och humanistiska kompetenser bortom instrumentalism", i *Humaniora i kunskapssambället*, Jesper Eckhardt Larsen & Martin Wiklund (red.), Malmö 2012; "Frågan om framsteget – plaidoyer för en humanistisk modernitet", i *Till vilken nytta? En bok om humanioras möjligheter*, Tomas Forser & Thomas Karlsohn (red.), Göteborg 2013. Hans forskning har främst behandlat historiemedvetande, historieteori, historievetenskapens roll i samhället samt modernitetsberättelser och modernitetskritik. För närvarande är han verksam som forskarassistent inom ämnet idéhistoria vid Göteborgs universitet med projektet "Historiska lärdomar som bruk och missbruk" (VR). Adress: Institutionen för litteratur, idéhistoria och religion, Göteborgs universitet, Box 200, 405 30 Göteborg; e-post: martin.wiklund@lir.gu.se.

EVA ÖSTERBERG (f. 1942) är professor emerita i historia vid Lunds universitet. Hennes forskning har ofta sträckt sig över långa tidsperioder, från medeltid

till nutid, och haft en kultur-, kvinno- eller politiskhistorisk inriktning. Centrala teman har varit bondesamhällets normer och politisk-rättsliga kultur, kriminalitet och straff i ett långtidsperspektiv, kvinnors villkor under 1600- och 1800-talen, våld och civilisationsprocesser, vänskap som etik och allians från antiken till nutid, tystnader som kulturellt fenomen, dygder och subjektformer. Hon har även skrivit historiografiska och historieteoretiska artiklar. Bland hennes senare publicerade skrifter märks *Vänskap – en lång historia* (2007), *Friendship and Love, Ethics and Politics: Studies in Medieval and Early Modern History* (2010), *Tystnader och tider: samtal med historien* (2011) samt antologierna *Omodernt: Människor och tankar i förmodern tid* (red. Mohammad Fazlhashemi & Eva Österberg 2009) och *Dygdernas renässans* (red. Eva Österberg, Marie Lindstedt Cronberg & Catharina Stenqvist 2012). I den senaste boken om historieskrivningen i Sverige har hon författat avsnittet om perioden ca 1985–2010 (se *Historieskrivningen i Sverige*, red. Gunnar Artéus & Klas Åmark 2012). Adress: Historiska institutionen, Lunds universitet, Box 2074, 220 02 Lund; e-post: eva.osterberg@hist.lu.se.

CECILIA RIVING (f. 1977) är fil.dr i historia vid Lunds universitet och redaktör för *Scandia*. Hon disputerade 2008 på avhandlingen *Icke som en annan människa* som behandlade psykisk sjukdom under 1800-talets andra hälft. Hennes forskningsintressen rör företrädesvis socialt utanförskap och utsatthet i historisk tid, med särskilt fokus på psykisk sjukdom. Hon har publicerat en rad artiklar, huvudsakligen om psykisk ohälsa, i såväl vetenskapliga som populärvetenskapliga sammanhang. Hennes nya forskningsprojekt rör terapeutiska möten vid sekelskiftet 1900. Adress: Historiska institutionen, Lunds universitet, Box 2074, 220 02 Lund; e-post: cecilia.riving@hist.lu.se.

DAVID LARSSON HEIDENBLAD (f. 1983) är fil.dr i historia och redaktionssekreterare samt vikarierande redaktör för *Scandia*. Han disputerade 2013 på avhandlingen *Vårt eget fel* i vilken han, med utgångspunkt i likheterna mellan vår tids klimatlarm och förmoderna syndastraffsföreställningar, undersöker hur ansvaret för hotande katastrofer har föreställts och fördelats i Sverige under de senaste 400 åren. Hans nya forskningsprojekt rör sig inom två olika fält: dels hur vi lär av historien inom samtida populärkultur och dels om det finns ett samband mellan den moderna miljörelsens uppkomst åren kring 1970 och det samtida utforskandet av världrymden. Han har tidigare publicerat en artikel om tidigmodern manlighet: "Manliga och troliga", *Kyrkohistorisk årsskrift* 2009. Adress: Historiska institutionen, Lunds universitet, Box 2074, 220 02 Lund; e-post: david.larsson_heidenblad@hist.lu.se.

MALIN GREGERSEN (f. 1978) är fil.dr och postdoktor vid Instituttt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap, Universitetet i Bergen, samt webbredaktör och tidigare redaktionssekreterare för *Scandia*. Hon disputerade i historia 2010 med avhandlingen *Fostrande förpliktelser. Representationer av ett missionsuppdrag i Sydindien under 1900-talets första hälft* och forskar nu inom projektet "Merchants and missionaries. Norwegian encounters with China in a transnational perspective, 1890–1937". Gregersens forskning fokuserar främst på skandinaviska missionärer i Asien under tidigt 1900-tal, men behandlar också andra människor i rörelse, bland andra svenska luffare, och hon har publicerat flera artiklar på dessa teman. Adress: AHKR, Universitetet i Bergen, Postboks 7805, 5020 Bergen, Norge; e-post: malin.gregersen@ahkr.uib.no.

JOHAN PRIES (f. 1981) är sedan hösten 2010 doktorand i historia vid Lunds universitet. Han intresserar sig i sin forskning för relationen mellan formellt planerad stadsutveckling och vardagslivets sociala motsättningar i den sen-moderna staden. Titeln på hans pågående avhandlingsprojekt är *Making Space for a New City – Everyday Contestations of Urban Planning Projects in Malmö after 1985*. I avhandlingen undersöker han hur stadsplaneringsdokument påverkas av sociala, kulturella och ekonomiska skildringar av vardagliga praktiker. Adress: Historiska institutionen, Lunds universitet, Box 2074, 220 02 Lund; e-post: johan.pries@hist.lu.se.

Recensenter

MARTIN ALMBJÄR, doktorand i historia, Umeå universitet
MATS BERGLUND, fil.dr i historia, Stockholms universitet
ELISE DERMINEUR, fil.dr i historia, Umeå universitet
KRISTOFFER EKBERG, doktorand i historia, Lunds universitet
ANN-MARIE EKENGREN, professor i statsvetenskap, Göteborgs universitet
ANNA MARIA FORSSBERG, fil.dr i historia, Armémuseum
HARALD GUSTAFSSON, professor i historia, Lunds universitet
ULF HAMILTON, fil.dr i historia
JONAS HANSSON, docent i idéhistoria, Lunds universitet
CORDELIA HESS, fil.dr i historia, Stockholms universitet
GUNNEL KARLSSON, lektor i genusvetenskap, Örebro universitet
MIIA KUHA, doktorand i historia, Jyväskylä universitet
DAVID LARSSON HEIDENBLAD, fil.dr i historia, Lunds universitet
JAN LÖFSTRÖM, docent i historisk antropologi, Helsingfors universitet
SARI NAUMAN, doktorand i historia, Göteborgs universitet
HUGO NORDLAND, doktorand i historia, Lunds universitet
INGER MARIE OKKENHAUG, professor i historia, Høgskolan i Volda
KIM OLSEN, doktorand i historia, Göteborgs universitet
ANDREAS OLSSON, doktorand i historia, Lunds universitet
ERIK PETERSSON, doktorand i historia, Linköpings universitet
JOAKIM SCHERP, fil.dr i historia, Stockholms universitet
EVA SILVÉN, fil.dr i etnologi, Nordiska museet
TERESE ZACHRISSON, doktorand i historia, Göteborgs universitet
MARIA ÅGREN, professor i historia, Uppsala universitet

